

Strategie ICT průmyslu v České republice

Zvýšení
konkurenceschopnosti
ČR pomocí ICT

Základní programový dokument ICT Unie

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

představuji Vám dokument, který nese tak trochu imaginární a honosný název „Strategie ICT průmyslu v ČR“ a který se stává programovým dokumentem ICT Unie.

„Imaginární“ uvádím proto, neboť ICT průmysl sám o sobě v České republice neexistuje. Není definován, není statisticky vykazován a není zastupován státními institucemi. Přesto o něm podnikatelské subjekty, odborná veřejnost, stát a občané vědí a denně s ním pracují. Proto můžeme toto odvětví klidně pojmenovat jako průmysl. „Honosný“ uvádím proto, že strategie sama o sobě určuje zásadní problémy a nejvyšší cíle, kterých je třeba dosahovat lidskou činností.

ICT Unie se rozhodla vypracovat strategii ICT z pohledu existujících či potenciálních bariér rozvoje ICT průmyslu u nás. Firmy soustředěné ve sdružení ICT Unie představují více než 220 miliard českých korun jejich ročních obrátů, platí daně, sociální a zdravotní odvody na úrovni desítek miliard korun. Proto existuje oprávněnost ICT Unie se k informačnímu a komunikačnímu průmyslu vyjadřovat, zejména když je pracovní tým složen z nejlepších odborníků nejen z členských firem, ale i dalších ICT organizací. Cílem dokumentu je definovat bariéry rozvoje ICT a současně navrhnout řešení, nebo alespoň naznačit, jak problém řešit. Nyní je však nejdůležitější s fakty této strategie pracovat a prosazovat řešení. To je a bude úkol ICT Unie. Budeme velmi rádi, když se přidáte!

Svatoslav Novák
Prezident ICT Unie

Speciální poděkování: vedoucímu pracovního týmu Ladislavu Chrudinovi, členům představenstva ICTU (Michal Hátle, Pavel Henke, Libor Kubišta, Petr Kuchař, Zdeněk Pilz, Jiří Šuchman) a členům týmu (Vladimír Brož, Emilie Čížková, Ondřej Filip, David Grundel, Radek Hartman, Tomáš Hebelka, Jan Huňka, Petr Kastner, Přemysl Klíma, Juraj Kodýdek, Pavel Kubů, Ladislav Mahn, Václav Mach, Radek Malý, Tomáš Maršálek, Vladimír Matějček, Ivan Novotný, Martin Klocperk, Marcel Procházka, Barbora Reinischová, Marek Rotekl, Jiří Rychetský, Richard Stonavský, Petr Sviták, Pavla Tloušťová, Jaroslav Vopalecký, David Voska, Ondřej Zemina, Marek Ždímal).

1 Proč by se měla vláda a Parlament ČR zabývat průmyslem informačních technologií?

Renomovaná mezinárodní studie¹ hodnotící atraktivnost jednotlivých zemí pro umístění služeb s vysokou přidanou hodnotou (GSL Index)² zveřejnila na první pohled alarmující fakt. Česká republika, která zaujímala v roce 2004 čtvrté místo, byla v roce 2007 hodnocena na 16. pozici a v roce 2009 se propadla na 32. příčku mezi padesátkou hodnocených zemí.

Ačkoliv je zřejmé, že hlavním důvodem propadu je index finanční atraktivnosti, za jehož zhoršením můžeme vidět růst nákladů, vyvolaný zhodnocováním české měny a růstem cen a mezd, podstatný na tomto sdělení je fakt, že tak, jak klesá index finanční atraktivnosti České republiky, nerostou odpovídajícím tempem indexy kvalifikační přitažlivosti a podnikatelského prostředí. Jen pro srovnání: USA, které jsou, pokud jde o finanční přitažlivost, až na 45. místě (zejména kvůli vysoké ceně práce), zaujímají první místo na žebříčku kvalifikace a dostupnosti pracovní síly, a tak se v celkovém hodnocení umístily na 14. příčce.

Jak bylo konstatováno ministry pro informační společnost členských států EU v tzv. Granadské deklaraci z 19. dubna 2010, „*ICT sektor je významným činitelem růstu a pracovních míst v hospodářství EU. ICT přispívá 50 procenty růstu produktivity a představuje klíčový zdroj inovací a nových podnikatelských příležitostí.*“

Deklarace se přitom odvolává na další významnou studii, nazvanou *Ekonomický vliv ICT: důkazy a otázky*³. V této studii je mj. konstatováno, že EU dosud nebyla schopna plně využít ICT pro růst produktivity, a to jak na straně spotřebitelů, tak na straně výrobců. (Ve srovnání s USA) EU investuje do ICT méně a sektor ICT není dostatečně efektivní. Nižší výkonnost přináší rozčarování v ostatních sektorech⁴.

Granadská deklarace stanoví 29 aktivit, které by vlády měly zvážit při vytváření podmínek pro plné

využití ICT průmyslu. Tyto návrhy jsou dány a odsouhlaseny na úrovni ministrů. Na místě je srovnání rozsahu takto formulované evropské politiky se situací v České republice.

Základní politický dokument, kterým se v tomto směru vláda ČR řídí, je tzv. *Strategie rozvoje služeb pro informační společnost* z dubna 2008. Při představení této strategie v dubnu 2008 předseda vlády mj. prohlásil:

Vytyčujeme strategii rozvoje služeb pro otevřenou demokratickou společnost, nikoli strategii rozvoje „informační společnosti“ jako takové. Ta může vzejít jedině ze svobodné iniciativy občanů a podnikatelů. Úkolem vlády však je vytvořit systém služeb, který bude stát „informační společnosti“ poskytovat. Jinými slovy: cílem a smyslem předložené strategie je reformovat veřejnou správu a služby poskytované státem a samosprávami.

Vláda prostřednictvím své Rady vlády pro informační společnost tak výrazně zredukovala cíl vládní politiky na reformu veřejné správy a na služby poskytované státem a samosprávami. Vše ostatní, co s rozvojem informační společnosti souvisí, tedy rozvoj telekomunikační infrastruktury a průmyslu informačních technologií, stejně jako informační gramotnost obyvatel a překonávání tzv. „digital divide“ či spolupráce veřejného a privátního sektoru při řešení těchto a dalších „problémů“, ponechává strategie stranou.

Elektronizace a reforma státní správy a služeb státu jsou nepochybně priority státní správě vlastní, v jejichž řešení a implementaci ji nikdo nemůže zastoupit. Je také mimo vší pochybnost, že pokračující elektronizace služeb státu vyvíjí tlak na zrcadlovou elektronizaci soukromého sektoru (po vzoru datových schránek). To přinese multiplikační efekty – např. s využitím konceptu služeb „cloud computing“ – a povede k rozvoji celého hospodářství a společnosti.

Cílem tohoto dokumentu není vyhodnocení úspěšnosti vládní „strategie rozvoje služeb pro informační společnost“. Být v oblasti eGovernmentu do pěti let v první pětce států EU představuje cíl velmi ambiciózní. Je úzké pojetí angažovanosti státu v rozvoji informační společnosti v reálných podmínkách po-

1 A. T. Kearney Global Services Location Index, <http://www.atkearney.com/index.php/Publications/global-services-location-index-gsli-2009-report.html>
2 Global Services Location Index: jde o kompozici tří indexů – indexu finanční atraktivnosti, indexu kvalifikační přitažlivosti a indexu podnikatelského prostředí.
3 The economic impact of ICT, i2010 High Level Group paper 2006
4 Studie The economic impact of ICT, str. 6

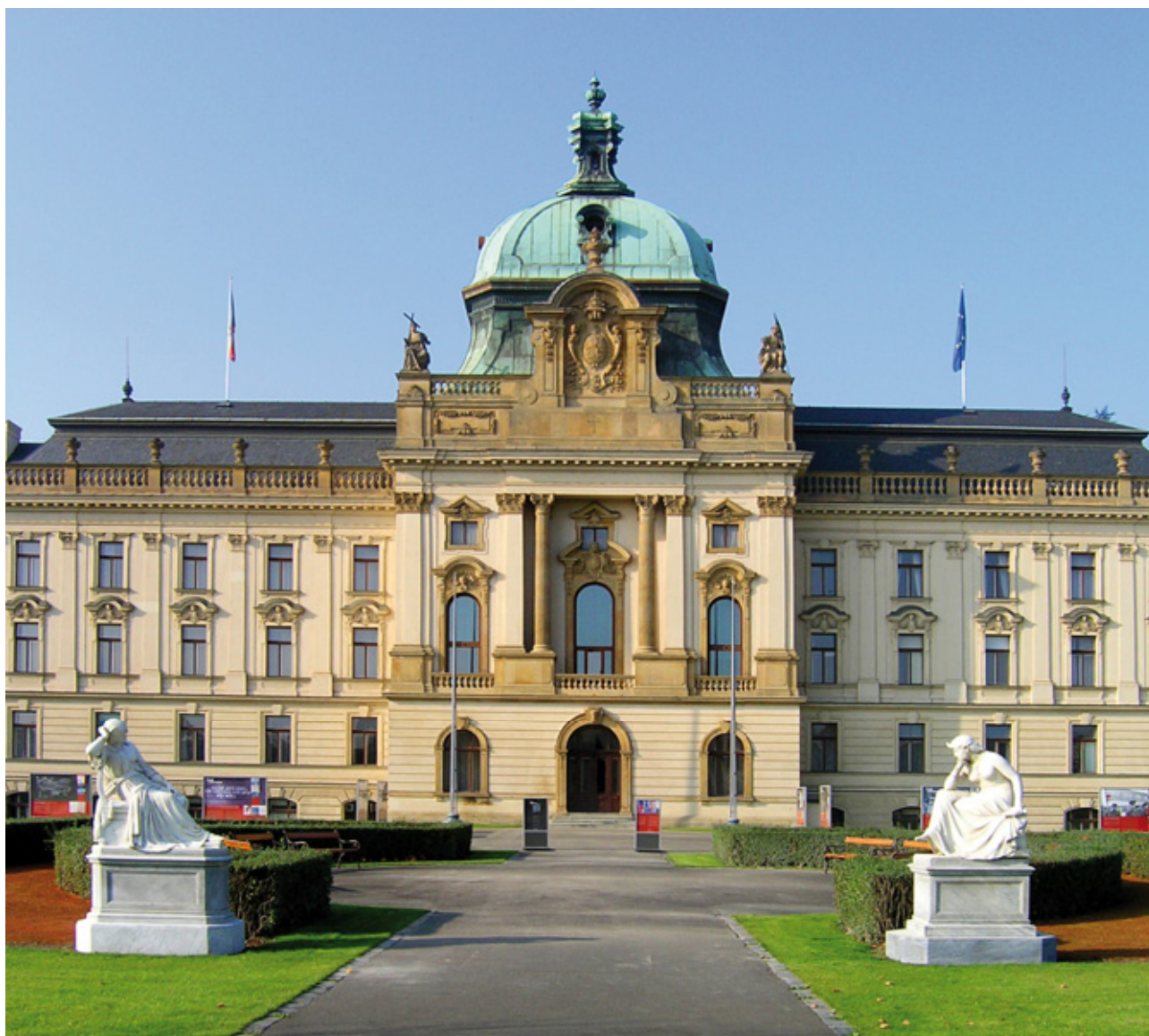

stačující? Má svobodná iniciativa občanů a podnikatelů dostatečný prostor a podmínky k tomu, aby se skutečně mohla realizovat?

Představa neangažovaného státu tam, kde má hrát prim svobodná iniciativa občanů a podnikatelů, zní konzervativnímu a liberálnímu politikovi lákavě. Nicméně při formulování strategie informační společnosti je lépe být pragmatický než ideologický. Můžeme se totiž tisíckrát zapřísahat, že vládní protekcionismus a přetahování investorů pomocí vládních pobídek je v rozporu s hlásanými principy volné soutěže, pokud však budou okolní vlády tato opatření uplatňovat a s úspěchem umísťovat

na svém území nejen nové investice do informačního průmyslu, ale dokonce i stěhovat kapacity, které už byly v České republice usazeny (konkrétně např. velká datová centra), potom je jakýkoliv ideově čistý přístup neobhajitelný.

V tomto dokumentu se snažíme zmapovat úzká místa a bariéry, které rozvoji informační společnosti brání, a analyzovat, kdo může tyto bariéry nejrychleji a nejefektivněji odstranit. Občan, podnikatel, či vláda? Nebo každý něco? Hledáme tedy odpověď, kde jsou rezervy v soukromé iniciativě občanů a podniků a kde naopak chybí (nebo přebývá v negativním smyslu slova) iniciativa veřejné správy.

2 Bariéry rychlejšího rozvoje informačních technologií a návrhy na řešení

V dalším textu jsou písmenem **B** a pořadovým číslem označeny bariéry rozvoje tak, jak byly identifikovány týmem ICT Unie a písmenem **Ř** a pořadovým číslem jsou označena navržená řešení, jak identifikovanou bariéru odstranit. K jedné bariéře může být vztaženo i více řešení.

2.1. Elektronické komunikace

2.1.1 Neuspokojivý rozvoj širokopásmových (vysokorychlostních) připojení

Plně dostupná (pokrytí až 100 % obyvatelstva!) širokopásmová síť je základní podmínkou pro aplikaci informačních technologií ve všech sektorech společnosti. Bez této konektivity se veškeré projekty informační společnosti stávají pouhými torzy původního záměru s dopady nejen na jejich efektivnost (a omezenou účinnost), ale zejména na důvěryhodnost, s jakou jsou přijímány občany.

Pro občana, který nemá přístup k širokopásmovému internetu, jsou veškeré e-produkty nedostatečně uchopitelné, jen omezeně nebo vůbec nevyužitelné a tato situace pouze prohlubuje jeho nezájem o ně a stlačuje poptávku po nich (včetně poptávky po konektivitě). Nelze říci, že by si politická reprezentace států EU včetně České republiky tento problém neuvědomovala. Význam konektivity je dostatečně zvýrazněn ve všech politických dokumentech zabývajících se informační společností. Tyto politické dokumenty se promítly do směrnic EU k novému regulačnímu rámci a aplikace těchto zásad do českého právního řádu musí být ukončena v prvním pololetí roku 2011. Z tohoto důvodu jak bariéry, tak opatření k jejich odstranění jsou v následujícím textu konfrontovány s principy nového regulačního rámce.

Situace

- v současné době převládá v ČR širokopásmové připojení na bázi ADSL, bezdrátové připojení pomocí technologie WiFi a CATV;
- i přes obecné deklarace priority budování nových broadbandových sítí je situace ve výstavbě přístupových optických sítí (NGA) v ČR v počátcích;
- poslední data zveřejněná ČTÚ dokládají, že k budování NGA dochází pouze v omezených geografických oblastech (nikoliv výlučně v Praze) a pro investice se rozhodli pouze menší hráči s lokální působností;
- vysokorychlostní mobilní internet má postačující pokrytí, ale již naráží v dalším rozvoji na nedostatek dostupných frekvencí, vzhledem k nastupujícím technologiím je nutné podpořit rozvoj přidělem dalších frekvencí zejména pro nové širokopásmové technologie;
- pro zlepšení pokrytí venkovských oblastí se nevyužívají možnosti dané fondy EU, a to i z důvodů neadekvátně nastavených pravidel, pro operátory není vždy snadné podmínkám vyhovět;

2 Bariéry rychlejšího rozvoje informačních technologií a návrhy na řešení

- vládní projekt „Národní program vysokorychlostního internetu“ byl ukončen, aniž byl řádně vyhodnocen;
- orgány územní samosprávy přistupují k místním projektům bez jasné koncepce;
- podnikání v elektronických komunikacích je v rámci EU významně regulováno a v ČR ještě přistupuje zbytečná administrativní a finanční zátěž, která zvyšuje náklady tohoto podnikání a odpovídajícím způsobem i návratnost investic.

2.1.2 Bariéry (B) a jejich řešení (Ř)

2.1.2.1 Bariéry rozvoje přístupových sítí nových generací (NGA) a jejich řešení:

- **B 1 Vzhledem ke značné výši nákladů na budování NGA stojí privátní sektor před značným investičním rizikem.**
- **B 1.1** Je obtížné odhadnout poptávku po připojení o vysokých rychlostech, jakými disponují sítě NGA.
  - **Ř 1.1.1** S řešením této zásadní otázky by měla pomoci vláda, vzhledem k tomu, že průzkumy privátních investorů nejsou dostupné třetím stranám a též s ohledem na to, že vláda a její aktivity představují významný faktor ovlivňující poptávku po broadbandu (eGovernance apod.). Odpověď na otázku reálné poptávky a možnosti jejího vývoje by tak měla poskytnout **nezávislá studie**, která rozebere **potenciál poptávky ve všech souvislostech. ICT Unie navrhuje**, aby se tato studie vypracovala v rámci připravovaného dokumentu MPO Digitální Česko. Vedle připravované mapy nabídky širokopásmového připojení, která by ukázala stav pokrytí území širokopásmovou konektivitou (bílá, šedá a černá místa), by měla být zpracována i mapa poptávky, která by ukázala potenciální zájem o pokrytí ze strany uživatelů, ale též poskytovatelů obsahu včetně státu jako poskytovatele služeb e-governance apod.
  - **Ř 1.1.2** Vláda by mohla přistoupit k **přímé podpoře budování NGA** v souladu s *EC regulatory guidance*, vydanými v roce 2009. Přímá podpora budování NGA (resp. širokopásmové

konektivity v širším smyslu slova) je objektivně kontroverzní téma. Jednak zde hrozí riziko neefektivně vynaložených veřejných prostředků, jednak riziko distorze cen a tím deformace tržních impulsů obecně. Na druhé straně může vláda při rozhodování o podpoře NGA využít širší přínosy než pouze přínosy z prodaných služeb. Stát nevytváří v daném případě pouze nabídku (konektivity), ale je také významným činitelem tvorby „naproti jdoucí“ poptávky (spillover effect). Dle OECD by stát mohl dosáhnout 10leté návratnosti investice do FTTH přístupové sítě, pokud by do kalkulace zahrnul následné zlepšení efektivity zejména v oblastech jako energetika, doprava, zdravotnictví, školství a další.

- **B 1.2 Odstranění legislativních bariér spojených s výstavbou sítí** může snížit náklady a tím zefektivnit investice do NGA.
  - **Ř 1.2** Řešení je na straně vlády, regulačních orgánů a zákonodárců. Jde o komplexní problém zahrnující nejen zákon o elektronických komunikacích, ale zejména stavební zákon (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu) a zákony upravující infrastrukturu (zákon o pozemních komunikacích, energetický zákon, zákon o drahách a další). ICT Unie bude navrhopvat, aby revize těchto zákonů byla obsažena v dokumentu MPO Digitální Česko a současně předpokládá, že bude řešena (zřejmě i formou nepřímých novel zmíněných zákonů) v novele zákona o elektronických komunikacích (transformace směrnice nového regulačního rámce). Stát by měl podpořit budování NGA zajištěním otevřeného přístupu k obecní infrastruktuře a snížením poplatků za její využívání, stejně jako snížení či odpuštění poplatků za zřizování věcných břemen na majetku státu a regulaci poplatků za zřizování věcných břemen na majetku obcí.
- **B.2 Orgány územní samosprávy vstupují do výstavby NGA, popř. jiných broadbandových sítí (zejména WiFi) často nepromyšleně a kontraproduktivně a ve svém důsledku tak snižují investiční potenciál území pro NGA.**
  - **B 2.1** Účast orgánů územní samosprávy na projektech výstavby NGA (účast může

mít nejrůznější podobu, od bezplatného užívání obecních pozemků a bezplatného sdílení nejrůznější infrastruktury v majetku obcí až po finanční účast typu PPP) je často málo transparentní, ovládnutá předem určenou skupinou a nekoordinovaná se záměry telekomunikačních operátorů.

- **Ř2.1** Součástí dokumentu Digitální Česko by mělo být i řešení tohoto problému. Vláda by mohla podpořit tyto aktivity vzorovými projekty (modely, jak výstavbu NGA v typových podmínkách organizovat). Určitá pravidla by měla být stanovena zákonem.

2.1.2.2 Bariéry rozvoje bezdrátového (mobilního) internetu a jejich řešení

- **B3** Rádiové spektrum jako omezený přírodní zdroj je jednou z bariér v případě jeho neúčelného využívání. Rozvoji mobilních širokopásmových služeb však brání nedostatek spektra a vysoké ekonomické náklady na budování sítí včetně poplatků za využívání spektra.

- **Ř3.1** Zásadní úpravy ve správě spektra jsou vyžadovány směrnicí k novému regulačnímu rámci. ICT Unie nenavrhuje žádná další opatření.

- **Ř3.2** Využití nově uvolněných částí kmitočtového spektra přinese významný prospěch a neopakovatelnou příležitost pro rozvoj mobilních a jiných bezdrátových širokopásmových služeb. Vzhledem k fyzikálním vlastnostem kmitočtů z digitální dividendy by tyto kmitočty měly být využity pro rychlý rozvoj broadbandu zejména ve venkovských a odlehlých oblastech. Naopak kmitočty z vyšších pásem by vzhledem ke svým fyzikálním vlastnostem měly být využity pro rychlý rozvoj broadbandu zejména v urbanizovaných oblastech. To je jedna z možností jak podpořit cíle EU Internet pro každého a překonat digitální propast.

2.1.2.3 Administrativní a finanční zátěž podnikatelů

- **B4** Podobné opakující se statistiky zasílané různým tazatelům z řad státních orgánů a institucí

zbytečně zvyšují administrativní zátěž podnikatelů v elektronických komunikacích.

- **Ř4.1** Při zpracování dokumentu Digitální Česko identifikovat problém a jeho rozsah.

- **Ř4.2** Iniciovat společné jednání zainteresovaných s cílem zmírnit administrativní agendu podnikatelů.

- **B5** Platba za univerzální službu (US) je ve skutečnosti sociálním příspěvkem hrazeným soukromými podnikateli za služby, které jsou poskytovány státem různým skupinám osob. Jinou skupinou finanční zátěže jsou platby předem za přiděl čísel a frekvencí, které jsou faktickým úvěrováním státu.

- **Ř5.1** Návrh na úpravu plateb za univerzální službu ze státního rozpočtu byl schválen novelou zákona o elektronických komunikacích, a proto není nutné iniciovat další řešení. Nicméně hrozí riziko rozšíření US na další služby elektronických komunikací. ICTU považuje tuto snahu za velmi nebezpečnou a kontra-produktivní.

- **Ř5.2** ICTU bude prosazovat úpravu příslušné vyhlášky.

- **B6** Poplatky za využívání rádiových kmitočtů a čísel stanovené Nařízením vlády č. 154/2005 Sb., o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel ve znění pozdějších změn, jsou mnohdy neodůvodnitelně vysoké, a to např. v případě využití kmitočtů novými technologiemi, které vyžadují široké pásmo.

- **Ř6.1** Snížit poplatky za využívání čísel.

- **Ř6.2** Snížit poplatky za využívání rádiových kmitočtů pro celoplošné rádiové sítě.

2 Bariéry rychlejšího rozvoje informačních technologií a návrhy na řešení

2.2. Informační technologie

2.2.1 Nedostatečné vnímání konkrétních přínosů ICT

Přes poměrně široce sdílené pochopení významu informačních technologií a v širším kontextu fenoménu informační společnosti uniká konkrétní obsah vlivu ICT na rozvoj společnosti a ekonomiky. Pro posun tohoto „vnímání“ je klíčová informace o konkrétních přímých i nepřímých efektech ICT na rozvoj ekonomiky a také o dopadech „stagnace“ ICT. Je úkolem sdružení, jakým ICT Unie je, aby bylo schopno vybavit politiky (bez ohledu na jejich stranickou příslušnost) konkrétními a přitom pravdivými a střízlivými argumenty.

Situace:

- ICT průmysl nemá v současné exekutivě adekvátní zastoupení, kompetence jsou roztrženy mezi více ministerstev, na MPO nemá průmysl zastoupení v úrovni náměstka ministra jako jiná významná průmyslová odvětví.
- Chybí silná osobnost, která by si propagaci a podporu ICT průmyslu vzala jako svou „vlajku“.
- Klesá zájem státu o podporu investic do ICT, jak jsme již uvedli výše. Podle studie společnosti A. T. Kearney klesla ČR ve srovnání s jinými státy v zahraničních investicích do ICT za posledních pět let ze 4. na 32. místo.
- Podpora investic realizovaná v rámci Rámcového programu pro podporu technologických center a center strategických služeb organizací

CzechInvest byla v roce 2009 zrušena. Nadále existuje pouze podpora prostřednictvím fondů EU (program ICT a strategické služby). Na úrovni státu chybí jasná strategie podpory ICT průmyslu a investic do této oblasti.

- Neexistuje dostatečná a ucelená prezentace ICT průmyslu v rámci ČR. ICT průmysl se neumí prezentovat vůči ostatním oborům jako celek, což snižuje míru celkového vnímání ICT (je viděn spíše fragmentárně, po jednotlivých firmách).
- Podpora ICT ve formě vládní účasti na výstavách a veletrzích exportu je nedostatečná. V roce 2009 podpořila vláda účast na 41 veletrzích a výstavách, z toho pouze jedna se týkala ICT. V roce 2010 je schválena podpora pro účast na 24 veletrzích a výstavách, z toho žádná pro ICT.

Bariéry a jejich řešení

- **B7** Nedostatečné povědomí o vlivu ICT na ekonomiku
  - **Ř7.1** Spočítat ekonomickou výkonnost ICT průmyslu především ve formě daně ze zisku, daně z příjmu a odvodů na sociální a zdravotní pojištění, a to v součtu odvodu firmou a zaměstnanci – tato data by měla být u členských firem ICT Unie k dispozici, měla by být publikována a poskytnuta představitelům politických stran.
  - **Ř7.2** Provést srovnání podmínek pro investice/investory v oblasti ICT u nás a ostatních

státech EU s důrazem na okolní země (Německo apod.), zejména pro investice typu technologická (datová) a vývojová centra; iniciovat zadání pro CzechInvest.

■ **B8** Nedostatečná podpora ICT průmyslu

○ **Ř8.1** Získat vládu pro trvalou podporu jediné klíčové akce, která bude tvořit trvalou platformu setkání vrcholných představitelů ICT firem ze všech oblastí ICT, jež bude prezentována v mezinárodním měřítku, nabídne přehledku toho nejlepšího, co ICT průmysl nabízí a představí ČR jako zemi s vysokým ICT potenciálem. Zapojit tyto instituce: MPO (Operační program Podnikání a Inovace), CzechTrade, CzechInvest, ICT Unii a další.

○ **Ř8.2** Zapojit se do projektu nové exportní strategie ČR na léta 2011–2016, která je připravována Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.

○ **Ř8.3** V rámci prosazování podpory exportu ICT se zaměřit na:

a) organizaci vlastních ICT meetingů a prezentací v různých zemích v součinnosti s vládními institucemi ČR,

b) zajišťování informací z oblasti exportu (informační servis pro členy ICT Unie),

c) prosazování státní finanční podpory účasti na výstavách a veletrzích v zahraničí, uzavření úzké spolupráce s exportními organizacemi v ČR a využívání jejich služeb i know-how.

■ **B9** Nedostatečná ucelená prezentace ICT průmyslu

○ **Ř9.1** Zlepšit komunikaci ICT firem směrem ke „zbytku“ průmyslu, iniciovat PR kampaně úspěšných projektů, zviditelnit a lépe využít „propagačních“ akcí (IT projekt roku).

○ **Ř9.2** Nalezení „tváře ICT“, přirozené autority, která by propagovala ICT průmysl.

○ **Ř9.3** Sjednotit politické řízení roztržštěných agend informačních a komunikačních tech-

nologií pod jednu „střechu“ nebo jednoho gestora.

○ **Ř9.4** Využít expertní kapacitu ICT Unie ve výše uvedeném a v dalších poradních orgánech vlády.

■ **B10** Negativní vnímání (korupčního pozadí) ICT zakázek – především ve veřejném sektoru, státní správa nemůže být (nebo jen velmi těžko) stejným odborníkem jako její dodavatelé, a proto se řada projektů potýká s problémy

○ **Ř10.1** Iniciovat spolupráci s příslušnými orgány na vytvoření vzorových postupů, příp. etických kodexů zajišťujících maximální transparentnost průběhu veřejných zakázek ze strany dodavatelů.

2.2.2 Neuspokojivé využívání potenciálu ICT služeb poskytovaných sektorem veřejné správy

Situace

■ jen malá část registrů je zpřístupněna (z těch hlavních pouze *Obchodní rejstřík*, *Insolvenční rejstřík* a *Katastr*), totéž se týká jiných zdrojů informací v držení veřejné správy, kde je přístupnost prakticky nulová;

■ praktická využitelnost registrů v denním životě občana, fyzické nebo právnické osoby je omezena tím, že mají jen informativní charakter;

■ nevyužitý potenciál elektronických daňových dokladů ve veřejné správě;

■ celkově nízký stupeň eGovernance;

■ nevyužitý potenciál ICT v oblasti zdravotnictví – např. zajištění lepšího přehledu o léčbě pro všechny články zdravotnického systému, zejména pro pacienta, lékaře, pojišťovny i ministerstvo zdravotnictví.

Bariéry a jejich řešení:

■ **B11** Nízký stupeň přístupnosti registrů

○ **Ř11** Vláda by měla urychleně přijmout opatření, která umožní rozšířit počet veřejně pří-

2 Bariéry rychlejšího rozvoje informačních technologií a návrhy na řešení

stupných registrů jak na úrovni národních resortů, tak na úrovni podřízených organizací.

- **B 12** Pouze informativní charakter výstupů z eRegistrů
  - **Ř 12** V souvislosti s řešením 10 by měla vláda překlasifikovat výstupy z eRegistrů z kategorie „jen informativní charakter“ do kategorie „právně závazný charakter“.
- **B 13** Nevyužitý potenciál elektronických daňových dokladů. Přestože zástupci veřejné správy deklarovali v roce 2008 správnost a potřebnost elektronické fakturace, tak dnes, kdy jsou příslušné formáty vyvinuty a jejich posílání datovou schránkou je legislativně umožněno, ministerstva a další úřady tuto možnost využívají zatím jen okrajově.
  - **Ř 13** Zavést pilotní projekt na příjem elektronických faktur do ekonomického systému některých ministerstev tak, aby jejich dodavatelé mohli posílat elektronické doklady. V návaznosti pak příslušnými instrumenty zajistit povinnost používání napříč celou veřejnou správou, protože elektronizace fakturačního procesu prokazatelně vede k šetření veřejných prostředků a souvisí i s efektivnějším využíváním systému datových schránek.
- **B 14** Omezený přístup ke službám eGovernance pouze prostřednictvím terminálů CzechPoint
  - **Ř 14** V návaznosti na řešení 10 a 11 přenést koncept CzechPoint přímo domů, do „domácí tiskárny“. Zapojit ve větší míře registry na úrovni národních resortů a ostatních organizací státní správy a umožnit tak transparentně ovlivňovat strategie obchodních a průmyslových resortů hospodářství v projektu e-governance.
- **B 15** Uvedení věcných záměrů realizace projektů eHealth Ministerstva zdravotnictví do praxe naráží na nepřípravenost společnosti pro zavedení eHealth, překážky v legislativě a nekoncepčnost jednotlivých kroků kompetentních orgánů.
  - **Ř 15.1** Připravit informační kampaň, zvyšující motivaci dotčených skupin společnosti k zavádění eHealth v České republice.
  - **Ř 15.2** Provést revizi stávající legislativy a připravit právní úpravu vedení elektronické zdravotní dokumentace.
  - **Ř 15.3** V návaznosti na řešení č. 14.1 ministerstvo zdravotnictví zveřejní implementační harmonogram realizace projektů eHealth, zejména týkající se elektronických záznamů o pacientech, elektronické identifikace pacienta a e-preskripce (elektronické evidence o předepisování a spotřebě léků). Spolupracovat přitom bude s ICT Uníí a CNF eHealth.
- **B 16** Systémové překážky outsourcingu
  - **Ř 16.1** Změna metodiky ekonomického hodnocení alternativních modelů ICT služeb (odpisy).
  - **Ř 16.2** Benchmarking efektivity státní správy, vytvářející tlak na její zvyšování prostřednictvím lepšího využití ICT včetně outsourcingu.
  - **Ř 16.3** Rozšířit uznatelné náklady pro využití fondů EU též na služby outsourcingu.

2.2.3 Omezení rozvoje ICT lidskými zdroji

Česká republika stagnuje, pokud jde o hodnocení kvalifikace a dostupnosti kvalifikované pracovní síly, a to přesto, že vysoké školy každoročně opouští množství IT specialistů. Ukazuje to na potřebu mnohem strukturovanějšího chápání problematiky ICT vzdělanosti, než je pouhá výchova IT specialistů. Jde o úroveň a zaměření našeho vzdělávacího systému jako takového, o základní vybavenost absolventů ZŠ, středních a vysokých škol, o potřebnou výbavu absolventů z pohledu ICT průmyslu („hard skills“ vs. „soft skills“). Možnosti ICT jsou využívány pouze částečně a neefektivně. ICT ve školách neumožňuje bez problémů využívat současné aplikace e-learningu, komplikuje pedagogům práci s digitál-

Problematice registrů veřejné správy, jejich dalšímu vývoji i úskalím jejich využití subjekty privátní sféry se ICT Unie podrobně věnuje v pozičním dokumentu Klubu ICT Unie „Služby eGovernance pro privátní sféru“⁵, který byl zveřejněn v dubnu 2010.

⁵ k dispozici na webových stránkách ICT Unie: <http://www.ictu.cz/klub>

ním obsahem a nemotivuje studenty k jeho používání ve škole, protože jsou z domova zvyklí na vyšší ICT standard.

Situace

- přesto, že školy připravují mnoho IT oborů, chybí užší specializace v IT, zejména v oblasti „programátor zpracování dat“;
- chybí dostatek kvalitních pracovníků pro ICT průmysl, což má dopad přímo na kvalitu plnění, vede k přetěžování (a přeplácení) kvalitních lidí i k nedostatku kapacit/prostoru pro rozvoj domácích inovativních řešení;
- chybějí odborníci na aplikované ICT a vůbec kvalifikovaní lidé u uživatelů ICT. Při poptávce zadání neodpovídá potřebám, zadavatelé nemají odborné kompetence při vyjednávání/předávání plnění, chybí přehled o standardních/moderních postupech;
- všeobecné vzdělání neodpovídá potřebám informační společnosti, existuje malé propojení s praxí, úroveň přenositelnosti teoretických znalostí do praxe je nízká, (někdy) zastaralé postupy neodpovídají současným trendům;
- ICT infrastruktura regionálního (základního a středního) školství je v nevyhovujícím stavu. Tam, kde existuje, je až na výjimky nesystematicky budována v závislosti na schopnostech ředitelů jednotlivých základních škol.

Bariéry a jejich řešení:

- **B 17** Nedostatek kvalitních pracovních sil v ICT průmyslu
  - **Ř 17.1** Ministerstvo školství ve spolupráci se zástupci ICT průmyslu by mělo upravit koncepci vzdělávání tak, aby přiblížilo výuku reálným potřebám trhu.
  - **Ř 17.2** Na úrovni průmyslu vytvořit:
    - koncepci interního vzdělávání,
    - definovat kompetence pro jednotlivé role,
    - systém přenositelnosti vzdělávání mezi firmami.

- **B 18** Nedostatek kvalitních lidí u zadavatelů ICT řešení, často ve veřejné správě

- **Ř 18.1** Zvýšení kvalifikační úrovně zadavatelů prostřednictvím:
  - interního vzdělávání,
  - definice kompetencí pro jednotlivé role.
- **Ř 18.2** zvýšení role zástupců ICT průmyslu:
  - edukační činnost u zadavatelů,
  - propagací nových přístupů/produktů.

- **B 19** Neodpovídající všeobecné (formální) vzdělání

- **Ř 19.1** Zástupci ICT průmyslu musí zintenzivnit:
  - dialog se vzdělávacími institucemi o potřebách praxe,
  - spolupráci s univerzitami (vlastní kurzy, předměty, vedení diplomových prací),
  - praxi pro studenty/absolventy.
- **Ř 19.2** Vysoké školy musí zahájit:
  - dialog s firmami o potřebách praxe,
  - spolupráci s firmami (vedení diplomových prací, praxe pro studenty/absolventy).

2.2.4 Globalizace a její hrozby pro ICT

Informační a komunikační technologie jsou jedním z hlavních prostředků umožňujících globalizaci současného světa. Svět se díky ICT stává mnohem flexibilnějším a právě tato flexibilita umožňuje přesuny center ICT z místa na místo mnohem snáze, než tomu kdy bylo u jiných technologií, aniž to spotřebitel těchto služeb vůbec pozná. Uvedená „hrozba“ pohyblivosti spojená s příslovečnou „plachostí investic“ ukazuje, jak je důležité vytvářet příznivé podmínky pro podnikání v oblasti ICT. Neméně důležité z hlediska setrvání ICT center v České republice je vytváření podmínek pro tzv. „cloud computing“, tedy technologie a postupy, které datová centra používají pro aplikace dodávané přes internet. Přístup k těmto aplikacím musí být rychlý, spolehlivý, právně ošetřený a garantující vysokou bezpečnost dat.

Situace

- chybí státní koncepce „ochrany“ ICT služeb proti jejich přesouvání do jiných zemí,

2 Bariéry rychlejšího rozvoje informačních technologií a návrhy na řešení

- cloud computing: produkční prostředí (kvalitní datová centra) jsou reálně většinou v zahraničí, čímž dochází k modelu importu ICT služeb namísto kýžženého exportu.

Bariéry a řešení

- **B20** Odliv ICT služeb mimo ČR
  - **Ř20** Vytvoření státní koncepce ochrany národních zájmů pro oblast ICT.
- **B21** Nízká připravenost ČR pro vytváření kvalitního produkčního prostředí „cloud computingu“
  - **Ř21.1** V rámci ICT průmyslu vypracovat informační kampaň objasňující zákazníkům výhody cloud computingu (mohou zaměřit své síly na rozvoj nového obsahu a služeb).
  - **Ř21.2** Novelizovat legislativu⁶ upravující ochranu proti kybernetickým útokům, bezpečnostní certifikace apod).
  - **Ř21.3** V rámci ICT průmyslu nabídnout expertizu pro aktivity vlády v zájmu zajištění kybernetické bezpečnosti

⁶ usnesení vlády ČR ze dne 15. března 2010 č. 205 o řešení problematiky kybernetické bezpečnosti ČR

2.3 Bariéry rozvoje konkrétních projektů

Jednou ze slabých stránek činnosti státní správy je malá pozornost věnovaná ICT projektům EU. Tyto projekty jsou realizovány, byly realizovány nebo jsou ve fázi přípravy (clearingové centrum zdravotního pojištění EU, projekt Galileo a řada dalších), aniž by o ně, tj. jejich podporu, projevila vláda zájem. I kvůli tomu zatím ani jeden z těchto projektů nebyl realizován v ČR⁷.

Bariéry a řešení

- **B22** Nezáměr vlády ČR o projekty ICT
  - **Ř22** Na úrovni vlády vypracovat ucelený systém zapojování České republiky do evropských projektů ICT, vymezující prioritní

oblasti zájmu, definující a vytvářející atraktivní podmínky pro získání projektů a nezbytné aktivity na úrovni vlády (politická podpora) a průmyslu k získání projektů včetně určení gestora na úrovni ministra (národní plán implementace projektu ICT).

⁷ **Příkladem takového projektu je projekt inteligentních dopravních systémů.** Aktivitou EU je zpracován projekt *Inteligentní dopravní systémy (Intelligent transportation systems, ITS)*, který bude zahrnovat všechny typy dopravy lidí, materiálů, surovin a zboží. Zahrnuje všechny typy dopravy, silniční, železniční, vnitrozemskou plavbu, námořní plavbu a leteckou dopravu. Smyslem projektu je využít integrace stávajících ICT technologií počítačů, elektroniky, satelitů, senzorů, pevných i mobilních sítí atd. pro vytvoření nových služeb v oblasti dopravy. Tyto služby budou představovat zvýšení efektivity dopravy z pohledu jejího lepšího řízení, produktivity a kapacity, bezpečnosti, podpory logistiky, zvýšení pohodlí při přepravě, menšího zatížení životního prostředí, el. mýtného, městské veřejné i privátní dopravy a dalších služeb. Rozsah projektu bude vyžadovat masové nasazení nejrůznějších ICT systémů, a to i do vozidel (navigační telematické systémy), vytvoření ICT dopravní infrastruktury využívající všechny typy telekomunikačních sítí, pevných i mobilních, včetně vytvoření nových pro tyto účely. Vytvoření center pro řízení dopravy atd. Rozsahem co do nároků na ICT průmysl se tento projekt z dlouhodobějšího hlediska vyrovná nárokům v době boomu mobilních sítí.

ICT UNIE je profesní sdružení firem z oboru informačních technologií a elektronických komunikací, dalších podnikatelských a vzdělávacích subjektů, jehož cílem je zvýšit vnímání důležitosti zavádění a využívání moderních informačních technologií ve společnosti, včetně vytváření optimálních podmínek pro rozvoj veřejných sítí elektronických komunikací v České republice, jako nezbytného předpokladu pro vytváření informační společnosti.

Sdružení navazuje ve své činnosti na cíle Sdružení pro informační společnost (SPIS) a Asociace provozovatelů veřejných telekomunikačních sítí (APVTS).

Sdružení definuje, reprezentuje, podporuje a prosazuje oprávněné a společné zájmy svých členů s cílem vytvářet vhodné podnikatelské prostředí, které při respektování etických zásad podnikání povede k dlouhodobému rozvoji informační společnosti. Vzhledem k tomu, že rozvoj veřejných sítí elektronických komunikací je založen na otevřené soutěži, je specifickým cílem Sdružení podpora a ochrana rovného a otevřeného trhu elektronických komunikací v České republice.

ICTU má téměř osmdesát členů, prezidentem je Svatoslav Novák. Za dobu své existence SPIS a APVTS realizovaly řadu zajímavých projektů, uspořádaly spoustu společenských, diskusních a pracovních akcí, vydaly strategické dokumenty a mnoho stanovisek a připomínek k návrhům legislativních norem.

CO CHCEME

ICTU má za cíl významným způsobem přispět k rozvoji české ekonomiky tak, aby se ČR dostala na špičky v konkurenceschopnosti, budování inovativní a znalostní společnosti.

ICTU jako profesní asociace firem z oblasti informačních a telekomunikačních technologií dílem reprezentuje ICT průmysl České republiky a prosazuje efektivní využívání ICT ve všech sférách života v České republice, neboť v tom spatřuje podmínku nutnou pro přechod společnosti ke společnosti založené na znalostech a inovacích.

ICTU je proto spoluvůrcem návrhů zásadních reforem, legislativy a klíčových rozhodnutí zaměřených na rozvoj ICT v České republice. ICTU je partnerem státních regulačních institucí.

ICTU je sdružením pragmatickým a efektivním. To znamená, že chce předkládat návrhy reálné, praktické a samozřejmě prospěšné nejen ICT průmyslu. ICTU v žádném případě nedělá lobby za individuální zájmy svých členů a ovlivňování veřejných zakázek.

Další informace najdete na www.ictu.cz

Valná hromada 26. ledna 2010

ŘÁDNÍ ČLENOVÉ (79)

Abra Software, a.s.;
Alcatel-Lucent Czech s.r.o.;
ALTRON a.s.;
ARBES Technologies, s.r.o.;
Asseco Czech Republic, a.s.;
Asseco Solutions a.s.;
Ataccama Software s.r.o.;
AutoCont CZ a.s.;
Capgemini Czech Republic, s.r.o.;
CCV, s.r.o.;
Cígler Software a.s.;
CISCO SYSTEMS (Czech Republic) s.r.o.;
CNG s.r.o.;
COMPAREX CZ s.r.o.;
CZ.NIC, z.s.p.o.;
ČD-Telematika a.s.;
Česká pošta s.p.;
České Radiokomunikace a.s.;
Československá obchodní banka, a.s.;
ČEZ ICT Services, a.s.;
DC Concept a.s.,
Deloitte Advisory s.r.o.;
Eaton Electric s.r.o.;
eD Systems Czech a.s.;
EDITEL CZ s.r.o.;
e-FRACTAL s.r.o.;
Equica a.s.;
ERICSSON spol.s.r.o.;
Fujitsu Technology Solutions, s.r.o.;
GESTO COMMUNICATIONS spol. s.r.o.;
GiTy, a.s.;
GOPAS, a.s.;
GORDIC spol. s.r.o.;
GTS NOVERA s.r.o.;
Huawei Technologies (Czech) s.r.o.;
IBM Česká republika, spol. s.r.o.;
ICZ a.s.;
IDG Czech, a.s.;
IDS Scheer ČR, s.r.o.;
info.com s.r.o.;
INTEL Czech Tradings Inc.;
INTELEK spol. s.r.o.;
Itella Information s.r.o.;
J.K.R. spol. s.r.o.;
K2 atmitec s.r.o.;
Kapsch s.r.o.;
Konica Minolta Business Solutions Czech, spol. s.r.o.;
Logica Czech Republic s.r.o.;
Mediální skupina INSIDE, Westminster s.r.o.;
MICOS spol. s.r.o.;
Microsoft s.r.o.;
MobilKom, a.s.;
NESS Czech, s.r.o.;
Novell – Praha, s.r.o.;
OKI Systems (Czech and Slovak), s.r.o.;
Oracle Czech s.r.o.;
S-COMP CENTRE CZ s.r.o.;
SEFIRA spol. s.r.o.;
Schneider Electric CZ s.r.o.;
Siemens IT Solutions and Services, s.r.o.;
SITEL, spol. s.r.o.;
Software602 a.s.;
STORMWARE s.r.o.;
SUN Microsystems Czech s.r.o.; o.;
Telefónica O2 Czech Republic, a.s.;
TietoEnator Consulting, a.s.;
T-Mobile Czech Republic, a.s.;
Trestel CZ, a.s.;
Triada, spol. s.r.o.;
T-SOFT a.s.;
T-Systems Czech Republic a.s.;
TTC MARCONI s.r.o.;
TTC TELEKOMUNIKACE, s.r.o.;
U&SLUNO a.s.;
Vegacom a.s.;
Veletrhy Brno, a.s.;
VITA Software, s.r.o.;
VOLNÝ, a.s.;
ZTE CZECH, s.r.o.

ČESTNÍ ČLENOVÉ (7)

ČVUT, fakulta dopravní;
ČVUT, fakulta elektrotechnická;
ČVUT, Fakulta informačních technologií;
Střední škola teleinformatiky a spojů Brno;
Chrudina Consulting; Unicorn College s.r.o.;
Univerzita Pardubice, fakulta elektrotechniky a informatiky

ICT UNIE o.s.
K Červenému dvoru 25a/3269
130 00, Praha 3
tel.: +420 222 582 880
fax: +420 222 585 278
e-mail: ictu@ictu.cz
www.ictu.cz

